POLIISI
POLIISIHALLITUS
Polisstyrelsen
National Police Board

U 69/2022 vp lapsiin kohdistuvan seksuaaliväkivallan torjuminen

Liikenne- ja viestintävaliokunta
27.9.2022
Miia Lehtinen
Ylikomisario
Poliisihallitus

Kirjelmän sisältöä koskevat huomiot

- Voimassa oleva kansallinen ja EU:n lainsäädäntö ei ole riittävää estää lapsiin kohdistuvaa seksuaalista väkivaltaa
- Ilmiö on kasvanut räjähdysmäisesti ja Suomen poliisi saa pelkästään kansainvälisiltä toimijoilta tuhansittain viestejä vuosittain. Verkkorikollisuus on rajat ylittävää rikollisuutta.
- Verkkoympäristö mahdollistaa lapsiin kohdistuvan seksuaalisen väkivallan aineiston levittämisen, kyseisen aineiston hankkimisen sekä lapsiin kohdistuvat seksuaaliväkivallan teot verkon välityksellä.
- Kyseiset rikosten tekeminen on tuottoisaa ja rikoksentekijät ovat valmiit maksamaan nähdäkseen tätä kammottavaa materiaalia.

kuva: Sami Hätönen

POLIISI
POLIISIHALLITUS
Poliisiyrelsen
National Police Board

Palvelutarjoajat avain asemassa uhrien suojelemisessa

- Kansallisen lainsäädäntö tai kansallinen lainvalvonta ei ole riittävän tehokasta vaan tarvitaan lainsäädäntöä, joka velvoittaa tietoverkkojen palveluiden tarjoajien ennalta estävää sekä ilmoituksiin reagoivaa toimintaa.
- Palvelutarjoajien toimet riittämättömiä. Palvelutarjoajien tulee poistaa laiton materiaali viipymättä, jolla on uhria suojaavampi merkitys kuin se, että asiassa aloitetaan suorittamaan pitkäkestoista rikostutkintaa.
- Teknologiaa hyödyntämällä ja ennalta estävällä toiminnalla voidaan säästää lasten inhimillistä kärsimystä ja toimia taloudellisesti tehokkaalla tavalla huomioiden yksilöiden oikeudet.

Valtioneuvoston kanta ja lisähuomiot

- Valtioneuvoston kantaa tuetaan
- Lasten joutumista uudelleen seksuaalisen väkivallan uhriksi tulee estää! Verkkoympäristöön viety lasten seksuaalisen väkivallan aineistoa voidaan helposti levittää ja jakaa useille alustoille, jonka vuoksi lapsi pysyy seksuaalirikoksen uhrina ja tulee uudelleen uhriksi aina kun aineistoa jaetaan.
- Ehdotettavan EU-keskuksen perustamista voidaan pitää kannatettavana, koska se voi pitää yhteyttä suuriin internetin palveluntarjoajiin ja luoda toimivat prosessit, jotka mahdollistavat lasten seksuaalisen väkivallan aineiston poistamisen tehokkaasti.
- EU-keskuksen sekä kansallisen keskuksen tehtävät ja roolit olisi erittäin tärkeä selvittää ja kirjata nämä asetukseen. Europolin ja uuden keskuksen yhteistyö tulee olla tiivistä ja näin vältetään byrokratiaa ja päällekkäistä työtä.
- Koska kyseessä on rikosten tehtävistä, joille yleisviranomaisina kuuluvat edellä mainitut rikostorjunnan tehtävät; ennalta estämisestä, paljastamisesta ja selvittämisestä, niin EU-keskuksen tai kansallisen keskuksen toimintaa ei tule eriyttää kokonaisuudessaan lainvalvontaviranomaisten.

Valtioneuvoston kantaan lisähuomiot

- Viestinnän luottamuksellisuuden suoja-asiaa arvioitaessa on tärkeää, että eri oikeuksien punnissa annetaan riittävä painoarvo lasten hengen ja terveyden sekä seksuaalisen itsemääräämisoikeuden suojille sekä lasten oikeuksien erilaisille kansainvälisille sopimuksille, kuten YK:n lasten oikeuksien yleissopimus sekä Lanzaroten sopimus.
- Kansallisesti olisi säädettävä toimivaltaisista viranomaisista. On varmistettava, että asetus antaa riittävän kansallisen liikkumavaran toiminnan tarkoituksenmukaiseen toteuttamiseen.
- Mikäli asetusehdotus tavoitteidensa mukaisesti tehostaa viranomaisten tietoon tulevin lasten seksuaalisen väkivallan tapausten määrää, niin on varmistettava, että poliisilla on riittävät resurssit ennalta estää, paljastaa ja selvittää lapsiin kohdistuvia seksuaalirikoksia.
- Työmäärän lisääntyessä tulee myös resurssit huomioida, jotta toiminta on realistista ja tavoitteet täyttävää.

Kiitos